

EXTERNE VERSLAGGEVING 2 EXAMEN D.D. 5 JANUARI 2016
Uitwerking en puntenverdeling t.b.v. normeringsvergadering

Opgave 1 (22 punten)

Vraag 1 (3 punten)

Noem drie functies van het kasstroomoverzicht.

- Het draagt, in samenhang met de balans en de winst-en-verliesrekening, bij aan het inzicht in de financiering van de activiteiten van de rechtspersoon;
- Het draagt, in samenhang met de balans en de winst-en-verliesrekening, bij aan het inzicht in de liquiditeit, de solvabiliteit en de kwaliteit van het behaalde resultaat;
- Het geeft inzicht in het vermogen van de rechtspersoon om geldstromen te genereren, voor zover historische geldstromen kunnen bijdragen aan het inzicht in de geldstromen in toekomstige perioden. **(3 x 1/0)**

Vraag 2 (19 punten)

Stel voor Wilgenhorst het kasstroomoverzicht over 2014 op volgens de **directe** methode. Bij de opstelling moeten drie categorieën kasstromen worden onderscheiden. Toon zoveel mogelijk de onderliggende berekeningen.

Kasstroom uit operationele activiteiten

Ontvangen van afnemers		6.750 +	
Betaald aan leveranciers en werknemers			
- Crediteuren	4.830 -		
- Lonen	740 -		
- Overige kosten	410 -		
- Voorziening	<u>40 -</u>		
		6.020 -	
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		730	
Betaalde interest	40 -		
Betaalde winstbelasting	<u>210 -</u>		
		250 -	
Kasstroom uit operationele activiteiten			480 +

Kasstroom uit investeringsactiviteiten

Verwerving deelnemingen		100 -	
Investerings in materiële vaste activa			
- Gebouwen	240 -		
- Machines	550 -		
- Inventaris	<u>50 -</u>		
		840 -	
Desinvesteringen in materiële vaste activa		<u>60 +</u>	
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			880 -

Kasstroom uit financieringsactiviteiten

Ontvangen aandelenemissie		50 +	
Opname langlopende leningen		180 +	
Aflossing langlopende leningen		150 -	
Aflossing leaseverplichtingen		40 -	
Betaald dividend		<u>130 -</u>	
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			<u>90 -</u>
Mutatie liquide middelen			490 -
Liquide middelen begin boekjaar			500
Liquide middelen einde boekjaar			10

Opgave 2 (28 punten)

Vraag 1 (5 punten)

Bereken de goodwill die Noordkade heeft betaald op 2 januari 2015 bij de verwerving van de aandelen Weidezoom.

Investering	20.000 (60.000/3) x € 760 =	€	15.200.000 (1/0)
Zichtbaar eigen vermogen Weidezoom		€	18.000.000
Aanpassingen:			
Meerwaarde aandelen Groensvoorde (400.000-/-200.000)	- 200.000 +	(1/0)	
Hogere reorganisatievoorziening	- 500.000 -	(1/0)	
Nettovermogenswaarde	60% (1/0) x € 17.700.000 =	€	<u>10.620.000</u>
Betaalde goodwill		€	4.580.000 (1/0);

alleen toekennen, als er geen 'vreemde' posten zijn opgenomen)

Vraag 2 (2 punten)

Welke gevolgen heeft de overname op 2 januari 2015 door Noordkade van de aandelen Weidezoom voor de waarderingsgrondslag die Noordkade vanaf die datum voor de deelnemingen Weidezoom en Groensvoorde zal hanteren?

De waarderingsgrondslag voor de deelneming **Weidezoom** gaat van zichtbaar eigen vermogen (was 40%) naar nettovermogenswaarde (wordt 100%). (1/0)

De waarderingsgrondslag voor de deelneming **Groensvoorde** gaat van verkrijgingsprijs (was 15%) naar zichtbaar eigen vermogen (wordt 25%). (1/0)

Vraag 3 (11 punten)

Geef de journaalposten die Noordkade in haar enkelvoudige balans 2014 naar aanleiding van de aankoop van de resterende aandelen Weidezoom moet maken met betrekking tot de waardering van de deelnemingen Weidezoom en Groensvoorde. Er is bij de aankoop van Groensvoorde geen goodwill betaald.

De waardering van het reeds in bezit zijnde belang in Weidezoom wordt			
40% x € 17.700.000 (zie vraag 2) =	€	7.080.000 (1/0)	
De waardering van het reeds in bezit zijnde belang in Weidezoom was			
40% x € 18.000.000 =	€	<u>7.200.000 (1/0)</u>	
Afname	€	120.000	

Journaalposten:

Overige reserves	120.000 (regel 1/0 dwf)	
Aan Deelneming Weidezoom		120.000 (regel 1/0 dwf)

Wettelijke reserve deelnemingen	1.000.000	
Aan Overige reserves		1.000.000

(Journaalpost 2 x1/0; bedrag 1/0)

Noordkade kan als gevolg van de aankoop van de resterende aandelen Weidezoom de uitkering van winsten zonder enige beperking bewerkstelligen. De destijds gevormde wettelijke reserve deelnemingen is niet meer nodig en kan worden overgeboekt naar de overige reserves.

De waardering van het reeds in bezit zijnde 15%-belang in Groensvoorde wordt	15% x € 4.000.000 =	€	600.000 (1/0)
De waardering van het reeds in bezit zijnde 15%-belang in Groensvoorde was verkrijgingsprijs =		-	<u>225.000 (1/0)</u>
Toename		€	375.000

Journaalpost:

Deelneming Groensvoorde	375.000 (regel 1/0 dwf)	
Aan Wettelijke reserve deelnemingen		375.000 (regel 1/0 dwf)

Vraag 4 (3 punten)

Bereken voor Noordkade het resultaat uit deelneming **Weidezoom** over boekjaar 2015.

Resultaat volgens jaarrekening van Weidezoom	€	1.500.000
Vrijval reorganisatievoorziening	-	500.000 + (1/0)
Correctie resultaat Groensvoorde:		
Volgens Noordkade: zichtbaar resultaat		
10% x € 600.000 =	€ 60.000 (1/0)	
Volgens Weidezoom: dividend		
10% x € 200.000 =	<u>€ 20.000 (1/0)</u>	
Verschil	-	<u>40.000</u> +
Resultaat uit deelneming Weidezoom	€	2.040.000

Vraag 5 (3 punten)

Bereken voor Noordkade het resultaat uit deelneming **Groensvoorde** over boekjaar 2015.

Resultaat bedraagt 15% (1/0) x € 600.000 (zichtbaar resultaat) (2/0) = € 90.000

Vraag 6 (4 punten)

Geef gemotiveerd aan van welke van de deelnemingen Distelveld, Weidezoom en Groensvoorde de financiële gegevens over 2015 door Noordkade moeten worden geconsolideerd in haar **geconsolideerde** jaarrekening 2015.

Volgens artikel 406 lid 1 BW2 moeten de financiële gegevens van groepsmaatschappijen worden geconsolideerd (2/0), derhalve dus Distelveld (1/0) en Weidezoom (1/0).

Opgave 3 (50 punten)

Vraag 1 (4 punten)

Leg uit waarom Bavaria in haar geconsolideerde winst-en-verliesrekening de post Mutatie voorraden product in bewerking en gereed product opneemt. Betrek in uw antwoord het matchingprincipe.

In haar geconsolideerde winst-en-verliesrekening hanteert Bavaria het categoriale model. Hierin staan de kostensoorten die verband houden met de productie en niet de kosten die zijn gerelateerd aan de verkopen. **(2/0)**

Als de niveaus van productie en verkoop niet overeenstemmen (hetgeen doorgaans het geval is) ontstaat een mismatch van kosten en opbrengsten. Om deze foutieve matching te repareren, neemt Bavaria ter grootte van de geldswaarde van het beschreven niveauverschil een correctiepost op onder de bedrijfsopbrengsten, namelijk Wijziging in voorraden gereed product en onderhanden werk. **(2/0)**

Vraag 2 (3 punten)

Geef voor boekjaar 2014 een zo nauwkeurig mogelijke berekening van de post Mutatie voorraden product in bewerking en gereed product ad € 2.203.000.

Vorraden 31-12-2014			
• product in bewerking	4.185.000		
• gereed product	<u>30.094.000</u>		
		34.279.000	
Vorraden 31-12-2013			
• product in bewerking	4.413.000		
• gereed product	<u>27.662.000</u>		
		<u>32.075.000</u>	
Mutatie voorraden (afrondding van 1.000)		2.202.000	(3/0)

Vraag 3 (5 punten)

Geef gemotiveerd aan dat het belang in Habesha Breweries SC **eind 2013** ten minste 20% heeft bedragen.

Bavaria waardeert deelnemingen met invloed van betekenis tegen nettovermogenswaarde. Bij het ontbreken van invloed van betekenis waardeert Bavaria deelnemingen tegen verkrijgingsprijs (of duurzaam lagere bedrijfswaarde). Invloed van betekenis wordt vermoed bij zeggenschap van 20%. Bij aankoop van een kapitaalbelang ontstaat goodwill alleen bij waardering van het belang tegen nettovermogenswaarde. **(2/0)**

Het moet dan gaan om een belang met ten minste 20% zeggenschap.

Bavaria heeft in 2013 een kapitaalbelang in Habesha Breweries SC gekocht en heeft daarbij goodwill in de jaarrekening verantwoord. **(3/0)**

Het moet derhalve gaan om de aankoop van een kapitaalbelang met ten minste 20% zeggenschap.

Vraag 4 (3 punten)

Toon aan dat Bavaria de geactiveerde goodwill, betaald bij de aankoop in 2013 van het belang in Habesha Breweries, in 2014 inderdaad afschrijft volgens de door haar gehanteerde grondslagen voor de jaarrekening.

Volgens de grondslagen schrijft Bavaria geactiveerde goodwill lineair af over de geschatte economische levensduur van 20 jaar. Bavaria past deze methode inderdaad toe en berekent de afschrijving goodwill over 2014 als volgt: $(1.072.000 + 144) / 20 = 61$. **(3/0)**

Vraag 5 (6 punten)

Leg aan de hand van de RJ uit dat Bavaria door het afschrijven van de goodwill in 2014 het matchingprincipe in dat jaar niet optimaal toepast.

Betaling van goodwill bij de aankoop van een kapitaalbelang wordt gezien als een vergoeding voor het toekomstig winstpotentieel van de overgenomen partij. De afschrijvingstermijn of economische levensduur wordt bepaald op basis van de termijn waarin toekomstige economische voordelen aan de verkrijgende partij toevloeien. Zo ontstaat matching tussen de uitgaven voor goodwill (afschrijving) en toekomstige voordelen (opbrengsten). **(3/0)**

In toelichting 22 Financiële vaste activa in de vennootschappelijke jaarrekening vermeldt een noot bij belang nummer 18 Habesha Breweries dat de brouwerij in 2014 nog niet operationeel is. Hieruit valt af te leiden dat de brouwerij in 2014 nog geen economische voordelen heeft gegenereerd die tegenover de betaalde goodwill staan. Afschrijving goodwill zou dan niet aan de orde zijn. **(3/0)**
Door het wél afschrijven van goodwill past Bavaria het matchingprincipe niet optimaal toe.

Vraag 6 (3 punten)

Beredeneer of niet-100% integraal geconsolideerde deelnemingen in 2013 en 2014 in totaal en per saldo een voordelig of nadelig resultaat hebben behaald.

Niet-100% integraal geconsolideerde deelnemingen hebben in 2013 en 2014 in totaal en per saldo een positief resultaat behaald. De post Aandeel van derden in de geconsolideerde winst-en-verliesrekeningen over 2013 en 2014 tonen namelijk negatieve bedragen van respectievelijk 1.747.000 en 1.254.000. Deze bedragen betreffen het aandeel in de volledig meegeconsolideerde **positieve** resultaten van niet-100% groepsmaatschappijen dat niet toekomt aan Bavaria. **(3/0)**

Vraag 7 (6 punten)

Beredeneer voor de post Aandeel van derden ad € 1.254.000 in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening 2014 op welke groepsmaatschappij(en) en op welk tijdvak deze in principe betrekking heeft.

Het aandeel van derden in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening 2014 ad 1.254.000 betreft:

- Hexalma S.A.L. in Libanon. Dit is een 67%-deelneming waarvan de resultaten volledig zijn meegeconsolideerd. 33% van de resultaten komt evenwel niet toe aan Bavaria hetgeen via de post Aandeel van derden wordt gecorrigeerd. Zie toelichting 22 Financiële vaste activa in de vennootschappelijke jaarrekening. **(3/0)**
- Holland Malt Holding. Volgens de grondslagen voor de consolidatie is het belang van 57% per eind 2013 in 2014 uitgebreid tot 100%. Tot het tijdstip van uitbreiding komen de resultaten van Holland Malt voor slechts 57% toe aan Bavaria terwijl deze resultaten in de geconsolideerde winst-en-verliesrekening volledig zijn opgenomen. 43% van deze resultaten wordt via de post Aandeel van derden gecorrigeerd. **(3/0)**

Vraag 8 (3 punten; 1 punt per juiste regel)

Geef in de vorm van een journaalpost aan op welke wijze Bavaria de over 2014 verschuldigde winstbelasting moet verwerken in de geconsolideerde jaarrekening 2014. Geef bij elke post aan of het een balanspost (B) of een resultaatpost (WV) betreft.

Belastingen (WV)	7.164.000	
Voorziening voor belastingen (B)	2.055.000	
Aan Te betalen belastingen (B)		9.219.000
Bedragen komen uit toelichting 13 Belastingen		

Vraag 9 (4 punten)

Beredeneer of in 2014 de gezamenlijke schuld winstbelastingen van Bavaria tezamen met haar geconsolideerde groepsmaatschappijen per saldo is toe- of afgenomen.

Uit het geconsolideerd kasstroomoverzicht over 2014 blijkt dat Bavaria tezamen met haar geconsolideerde groepsmaatschappijen een bedrag van 6.324.000 aan winstbelasting heeft betaald. Dit is 2.895.000 minder dan de over 2014 ontstane belastingschuld. Hieruit volgt dat de gezamenlijke schuld winstbelastingen van Bavaria en haar geconsolideerde groepsmaatschappijen moet zijn toegenomen.

Vraag 10 (4 punten)

Geef een verklaring voor het feit dat deze onderdruk deels voortkomt uit fiscaal verantwoorde liquidatieverliezen.

In 2014 zijn liquidatieverliezen uit het verleden fiscaal verrekend met winsten van 2014. **(2/0)** Voor deze verliezen is destijds geen actieve belastinglatentie gevormd. Verrekening van deze verliezen in 2014 leidt tot een belastingbate in 2014 die zich in de jaarrekening manifesteert als onderdruk. **(2/0)**

Vraag 11 (4 punten)

Geef **in het algemeen** een reden om, naast de winst-en-verliesrekening, een overzicht van het totaalresultaat in de geconsolideerde jaarrekening op te nemen. Betrek in uw antwoord een kenmerkend verschil tussen beide overzichten alsmede het doel van het overzicht van het totaalresultaat.

De jaarrekening heeft als doel informatie te verschaffen over de financiële prestaties van de onderneming. De winst-en-verliesrekening draagt bij aan dit doel door het weergeven van baten en lasten gedurende een boekjaar. **(1/0)**

De wet- en regelgeving benoemt evenwel bepaalde baten en lasten die buiten de winst-en-verliesrekening mogen dan wel moeten worden gehouden, en die rechtstreeks in het eigen vermogen worden verwerkt. **(1/0)**

Teneinde een goed inzicht te geven in de door de onderneming geleverde prestaties in een boekjaar worden baten en lasten die zijn verwerkt in de winst-en-verliesrekening en baten en lasten die rechtstreeks in het eigen vermogen zijn verwerkt, in één samenvattend overzicht gepresenteerd; het overzicht van het totaalresultaat. **(2/0)**

Vraag 12 (5 punten)

Stel voor Bavaria het overzicht van het totaalresultaat over boekjaar 2014 op.

Nettoresultaat (toekomend aan de rechtspersoon)	24.702.000	(2/0)
Omrekeningsverschillen buitenlandse deelnemingen	<u>1.790.000</u>	(2/0)
Totaalresultaat van de rechtspersoon	26.492.000	(1/0)